

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

FHL
Postboks 5471 Majorstuen, 0305 Oslo
Telefon 99 11 00 00 – Telefaks 23 08 87 31
www.fhl.no – firmapost@fhl.no
Org.nr.: 974 461 021

Oslo 24. september 2008

Høring Kystfiskeutvalget for Finnmark

FHL har mottatt NOU 2008:5 og har behandlet høringen blant våre medlemmer gjennom egen behandling i SMB Nettverk Nord, Bransjegruppe Industri og FHLs styre. Det er bred enighet blant våre medlemmer om de sentrale punkter knyttet til denne høringen.

Globalt konkurranseutsatt næring

Fiskerinæringen er en globalt konkurranseutsatt næring, og det må derfor legges til grunn at næringens rammevilkår må sikre vår konkurranseevne. Samtidig er næringsaktørene både på sjø og land sterkt knyttet til ulike kystsamfunn langs hele norskekysten, og fiskerinæringen er derfor av avgjørende betydning for små og sårbare kystsamfunn både i nord og i sør. For å gi fiskerinæringen konkurransedyktige rammevilkår bør rammevilkårene utvikles mer likt rammevilkårene til annen konkurranseutsatt næringsliv. Forenkling og en mindre kompleks forvaltning er løsninger som er viktig for å nå målene om å styrke næringens lønnsomhet, og dermed også sikre arbeidsplasser spredt langs hele norskekysten. Etablering av nye forvaltningsenheter, oppsplitting av forvaltningen og endring av rettighetsforholdene er derfor feil retning på de politiske tiltakene. FHL er derfor prinsipielt negativ til at fiskeriene brukes som grunnlag for distriktpolitiske tiltak og/eller etniske rettigheter. FHL tror en slik politisering av næringen vil svekke utviklingen av næringens lønnsomhet, og slik også svekke mulighetene for å rekruttere arbeidstagere.

Rettsgrunnlaget

FHL tar til etterretning at det opplyses å være rettslig grunnlag for å sette inn tiltak for å styrke de samiske rettigheter og tiltak for å styrke samisk kultur langs kysten og fjordene i Finnmark. Derimot er FHL kritisk til flere av de tiltak som er foreslått i NOU 2008:5, og ber derfor om at det etableres alternative løsninger.

Tiltak som skal bidra til å styrke den samiske kulturen må gripe langt utover enkeltsektorer som fiskeriene. Ikke minst bør det gjøres bruk av virkemidler innefor undervisning, kultur, media etc. for å nå målene. Primærnæringene har i alle land og i alle sektorer fått redusert antallet aktive deltagere, og produksjonen for hver enkelt enhet er økt. Denne utviklingen endres ikke gjennom rettighetsmessige endringer. Rekrutteringen til fiskerinæringen generelt og til kystfiskeflåten spesielt er avhengig av at det utvikles trygge arbeidsplasser med et godt inntektsgrunnlag. Dette endres heller ikke gjennom rettighetsmessige endringer.

Når det gjelder fiskeriene er det spesielt spørsmålet om ulike former for kombinasjonsdrift som historisk har vært vesentlig for den kystsamiske befolkning. Utvalget mener at det rettslige grunnlaget gir en rettighet som omfatter å fiske til eget forbruk; dernest en rett til å kunne begynne som fisker i næring; og videre en rett som yrkesfisker til å fiske en mengde som gir økonomisk grunnlag for en husholdning, enten som levevei alene eller sammen med annen næring.

Utvidet inntektsgrense for fiskere på Blad A

FHL mener at det er gode muligheter for å etablere seg med kombinasjonsdrift gjennom Gruppe II fiskeriene, og gjennom Fiskarmanntallets Blad A. **For å styrke denne muligheten ber FHL om at det vurderes innført et høyere inntektstak for fiskere registrert på Blad A i kystsamiske områder.** En slik tilpasning vil utvide muligheten til å etablere seg i fiskeriene gjennom kombinasjonsvirksomhet og også etablering som heltidsfisker uten at det gjøres radikale endringer i rettighetene for etablerte aktører.

Bærekraftig forvaltning forutsetter deltagerbegrensninger

Fiskeriene må forvaltes slik at det er begrensninger på det samlede uttaket av fisk, og dermed også begrensninger på deltagelsen i fiskeriene. Dette er ikke enestående for fiskerinæringen, men kjennetegner alle næringer som høster på knappe ressurser som f. eks. reindriftsnæringen. For FHL er bærekraftig forvaltning av våre felles ressurser overordnet. Det er derfor grunn til å peke på de særlige utfordringer vi står ovenfor når det gjelder forvaltningen av kysttorskbestanden. FHL er derfor negativ til utvalgets generelle konklusjon om at alle innbyggere i Finnmark skal gis rett til egne kvoter i fiskeriene. FHL konstaterer at en slik innretning vil bryte med Fiskeri- og kystdepartementets overordnede forvaltningsmessige målsetninger.

Regionalisering av fiskeriforvaltning

FHL har over tid vært kritisk til en regionalisering av fiskeriforvaltningen. Vårt utgangspunkt er at fiskebestandene er vandrende arter, og at det således ikke kan eies av befolkningen i et bestemt område. Fiskeriene bør derfor i likhet med andre naturressurser som olje og gass fortsatt være eid av det norske folk gjennom den norske stat.

Vi frykter at en regionalisering av fiskeriforvaltningen vil svekke kontrollutøvelsen og regelverksutformingen ved at forvaltningen splittes opp, og slik vil svekke kvotefastsettelsen, håndhevelsen av denne og kontrollen med fiskeriene. Norge har i dag et av verdens beste kontroll- og forvaltningsregimer. FHL frykter at styrken i våre ordninger vil bli svekket gjennom en regionalisering slik utvalget foreslår gjennom etablering av Finnmark Fiskeriforvaltning.

FHL ønsker videre å peke på at en utvidelse av rettighetene til også å gjelde samer bosatt sør for Finnmark over tid vil innebære at det også vil bli etablert tilsvarende regionaliserte forvaltningsenheter for samiske områder. Vi vil da kunne komme i en situasjon hvor fiskeriforvaltningen regionaliseres for alle våre viktigste fiskerier. FHL tror ikke en slik utvikling er ønskelig verken sett fra et forvaltningsmessig, bærekraftsmessig, bedriftsøkonomisk eller samfunnsøkonomisk synspunkt.

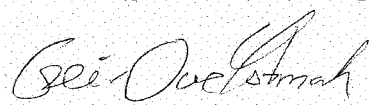
Forslaget til utvalget vil medføre omfordeling av rettigheter fra etablerte bedrifter og fiskere til andre. Felles for disse er at de som regel er virksomheter lokalisert til små og sårbare kystsamfunn. FHL kan ikke se at en rettighetsmessig omfordeling fra små sårbare kystsamfunn til andre små sårbare samfunn er løsningen på de utfordringer som vi står ovenfor.

FHL er derfor negativ til at det etableres en egen fiskeriforvaltning for Finnmark.

Finnmark fiskeriforvaltning som pådriver for kvoteprising

Utvalget foreslår at Finnmark Fiskeriforvaltning gis rett til å overdra kvoterettigheter, og også å kjøpe kvoterettigheter, og at dette skal gjøres ved at Finnmark Fiskeriforvaltning gis budsjettmessige midler. En slik innretning av Finnmark Fiskeriforvaltning vil bidra til en akselerering i kjøp og salg av rettigheter, og vil være prisdrivende for fiskerettigheter generelt. Innretningen vil følgelig være et hinder for andre til å etablere seg i næringen gjennom kjøp av rettigheter eller investering i rettigheter.

Med vennlig hilsen
Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening

Geir Ove Ystmark
Direktør næringsutvikling